

Mijn broer woonde al jaren in Frankrijk en is onlangs overleden. Hij heeft wel een huisje maar het kan zijn dat er schulden zijn. Ik heb al heel lang geen contact meer met hem en wil eigenlijk niet opdraaien voor de begrafeniskosten. Kan dat? Welke stappen moet ik ondernemen om niet te hoeven opdraaien voor eventuele schulden?

- Ik doe afstand van het stoffelijk overschot
- Ik ga in het huisje en in zijn papieren kijken om er achter te komen of er schulden zijn
- Ik doe afstand van de nalatenschap in Nederland
- Ik doe afstand van de nalatenschap bij de rechtbank in het ressort van de plaats waar mijn broer woonde maar moet eventueel meebetalen aan de begrafeniskosten als ik voldoende middelen heb
- Als ik de begrafeniskosten niet betaal hoef ik ook niet op te draaien voor eventuele schulden

Antwoord : c of d al naar gelang het van toepassing zijnde recht

- afstand doen van het SO heeft geen juridische waarde
- als u de erfenis wilt verwerpen is het niet verstandig in het huisje te gaan kijken, dit kan als « impliciet zuiver aanvaarden » worden gezien
- het is mogelijk in een testament een rechtskeuze vast te leggen, die zal gelden voor de afwikkeling van de internationale nalatenschap. Als er geen rechtskeuze is gedaan wordt het recht van het land waar de overledene zijn gewone verblijfplaats had toegepast (waar de overledene op het moment van overlijden de meeste binding mee had). Als er een rechtskeuze is gemaakt voor het Nederlandse recht, zal dat toegepast worden op de afwikkeling van de nalatenschap.

Het is in Frankrijk net als in Nederland mogelijk de erfenis te verwerpen, zuiver te aanvaarden of beneficiair te aanvaarden.

Zuiver aanvaarden:

Bij zuiver aanvaarden, betaalt de erfgenaam de schulden van de nalatenschap samen met de andere erfgenamen en daarna wordt wat overblijft verdeeld. Men kan uitdrukkelijk of impliciet zuiver aanvaarden.

Een erfgenaam wordt geacht de nalatenschap zuiver te hebben aanvaard, als hij :

- Gratis of tegen vergoeding een deel of al zijn rechten in de nalatenschap overdraagt
- Afstand doet van zijn deel van de erfenis ten gunste van zijn nakomelingen of andere erfgenamen, gratis of tegen vergoeding

De Franse Code civil geeft aan dat tijdelijke administratieve handelingen en/of voorzorgsmaatregelen niet worden beschouwd als impliciet zuiver aanvaarden van de nalatenschap. Alle andere handelingen in het belang van de nalatenschap kunnen door de rechter worden toegestaan als de erfgenaam nog geen keuze heeft gemaakt en hij de nalatenschap niet wil aanvaarden.

De volgende handelingen worden beschouwd als voorzorgsmaatregelen :

- Betalen van begrafenis- en laatste ziekenhuiskosten, belastingen, huren en andere schulden van de nalatenschap die dringend betaald dienen te worden
- Inkomsten van goederen van de nalatenschap innen en aan bederf onderhevige producten verkopen, als bewezen kan worden dat dit gedaan is om dringende schulden te voldoen, of bij een notaris zijn geregistreerd
- Handelingen waardoor de verergering van de schulden van de nalatenschap vermeden wordt
- Handelingen waarbij het werkcontract van de werknemer van de overledene wordt beëindigd, het salaris wordt betaald

Wordt beschouwd als een tijdelijke administratieve handeling: het tijdelijk voortzetten van de activiteit van de onderneming van de overledene die deel uitmaakt van de nalatenschap, evenals het betalen van huur of vernieuwen van een huurcontract waarbij anders (schade)vergoeding zou moeten worden betaald. De erfgenaam kan ook administratieve – of beschikkingsbeslissingen die door de overledene zijn genomen uitvoeren als deze noodzakelijk zijn voor het functioneren van de onderneming van de overledene.

Het zuiver aanvaarden van de erfenis is onherroepelijk, maar als binnen 5 maanden blijkt dat er een schuld is waarvan hij door een legitieme reden niet op de hoogte kon zijn en die zijn persoonlijke vermogen ernstig zouden

aantasten, kan hij de rechter verzoeken deze schuld niet te hoeven betalen.

Bénéficiair aanvaarden : (acceptation à concurrence de l'actif net)

Om een nalatenschap beneficiair te aanvaarden, dient een verklaring afgelegd te worden bij de rechtbank in het ressort waaronder de laatste woonplaats van de overledene valt of bij de notaris. Er dient een adres (« domicile unique ») gekozen te worden (het adres van één van de personen die beneficiair aanvaart of het adres van de persoon die belast is met de executie van de nalatenschap), waar de schuldeisers hun vorderingen kunnen indienen.

Binnen twee maanden moet een inventarisatie van de schulden en goederen van de nalatenschap, opgesteld door een notaris, deurwaarde of veilingmeester bij deze rechtbank gedeponneerd worden, anders wordt de erfgenaam geacht de nalatenschap zuiver te hebben aanvaard. Het is mogelijk bij de rechter om een verlenging van deze termijn te vragen.

Deze verklaring, evenals de inventarisatie, moet gepubliceerd worden in de BODACC (bulletin officiel des annonces civiles et commerciales) en een lokale krant.

Als één van de erfgenamen de nalatenschap beneficiair aanvaardt, dient de nalatenschap volgens de regels hiervan te worden afgehandeld.

De erfgenaam die beneficiair aanvaart:

- Vermijdt het samensmelten van zijn eigen vermogen met het vermogen van de nalatenschap
- Kan de rechten die hij voor het openvallen van de nalatenschap had op de goederen van de overledene behouden
- Hoeft schulden van de nalatenschap maar te betalen ter hoogte van de waarde van bovengenoemde rechten op goederen van de nalatenschap

Als er erfgenamen zijn die beneficiair aanvaarden en anderen die zuiver aanvaarden, kunnen de schuldeisers verzoeken om de verdeling van de nalatenschap als zij moeite hebben de betaling van de schulden te innen.

Verwerpen van de nalatenschap

De verklaring van verwerping van de nalatenschap moet bij de rechtbank in het ressort waar de nalatenschap is opgevallend worden gedeponneerd of bij een notaris, die een kopie van de verklaring aan de rechtbank doet toekomen.

Degene die de nalatenschap verwerpt, hoeft de schulden van de nalatenschap niet te betalen, behalve de kosten van de begrafenis van de overledene, rekening houdend met zijn financiële middelen.

Sinds de inwerkingtreding van de Europese Erfrechtverordening op 17 augustus 2015 is de afwikkeling van grensoverschrijdende nalatenschappen binnen Europa eenvoudiger en kunt u zelf in een testament bepalen welk recht van toepassing is.